TARGET
Cadw Gwrth fiotigau'n gweithio

TRIN EICH HAINT – HAINT YN Y LLWYBR ANADLOL (RTI)

NHS

Enw'r Claf _____ **Cyngor hunan-ofal a roddwyd** ☐

Cynnyrch a awgrymwyd/roddwyd _____ **Cynghorwyd y claf i gysylltu â'i feddyg** ☐

Eich haint	Mae'r rhan fwyaf o achosion yn gwella o fewn	Sut i ofalu amdanoch chi eich hun a'ch teulu
☐ Haint yn y glust ganol	8 diwrnod	• Gorffwyswch ddigon. • Yfwch ddigon o hylif i osgoi teimlo'n sychedig. • Gofynnwch i'ch fferyllydd lleol argymell meddyginiaethau i helpu'ch symptomau neu'ch poen (neu'r ddau). • Mae twymyn yn arwydd bod y corff yn ymladd yr haint ac, fel arfer, bydd yn gwella ei hun. Gallwch gymryd paracetamol os ydych chi neu'ch plentyn yn teimlo'n anghyfforddus o ganlyniad i dwymyn. • Defnyddiwch hances a golchwch eich dwylo â sebon er mwyn helpu i atal eich haint rhag lledaenu i'ch teulu, ffrindiau a phobl eraill y byddwch yn cyfarfod â nhw.
☐ Dolur gwddf	7-8 diwrnod	
☐ Llid y sinysau	14-21 diwrnod	
☐ Annwyd	14 diwrnod	
☐ Peswch neu froncitis	21 diwrnod (gall peswch sydd wedi'i achosi gan COVID-19 fod yn wahanol)	
Haint arall:	..... diwrnod	

Os ydych chi'n meddwl bod gennych COVID-19 ewch i http://www.gov.uk/coronavirus neu http://www.nhs.uk i gael y wybodaeth a'r cyfarwyddyd diweddaraf

Pryd y dylech ofyn am gymorth

Os oes gennych chi neu'ch plentyn unrhyw un o'r symptomau hyn, neu os ydych chi neu ef/hi yn gwaethygu neu'n salach na'r disgwyl (hyd yn oed os yw eich tymheredd chi/ei dymheredd ef/ei thymheredd hi yn gostwng), dilynwch eich greddf a gofynnwch am gyngor meddygol ar frys gan NHS 111 neu'ch meddyg teulu. Os oes gan blentyn dan 5 oed unrhyw un o symptomau 1 i 3, ewch i'r adran damweiniau ac achosion brys ar unwaith neu ffoniwch 999.

1. Os yw eich croen yn oer iawn neu'n lliw rhyfedd, neu os oes gennych frech annisgwyl.
2. Os oes gennych deimladau newydd o ddryswch neu gysgadrwydd, neu os yw'ch lleferydd yn aneglur.
3. Os ydych yn cael trafferth anadlu. Gall arwyddion sy'n awgrymu problemau anadlu gynnwys:
   - anadlu'n gyflym
   - troi'n las o amgylch y gwefusau a'r croen o dan y geg
   - y croen rhwng neu uwchben yr asennau'n cael ei sugno neu ei dynnu i mewn gyda phob anadl.
4. Os oes gennych ben tost difrifol ac rydych yn sâl.
5. Os oes gennych boen yn y frest.
6. Os ydych yn cael trafferth llyncu neu'n glafoerio.
7. Os ydych yn pesychu gwaed.
8. Os nad ydych yn pasio fawr ddim wrin neu ddim wrin o gwbl.
9. Os ydych yn teimlo'n llawer gwaeth.

Arwyddion llai difrifol a all fel arfer aros tan yr apwyntiad nesaf sydd ar gael:

10. Os nad ydych yn dechrau gwella rhywfaint o fewn yr amser a nodir o dan 'Mae'r rhan fwyaf o achosion yn gwella o fewn'
11. Plant â haint yn y glust ganol: os oes hylif yn dod allan o'u clustiau neu os oes ganddynt achos newydd o fyddardod.
12. Sgil-effeithiau ysgafn fel dolur rhydd: gofynnwch am gyngor meddygol os ydych yn gofidio.

- Mae annwyd, y rhan fwyaf o achosion o beswch, llid y sinysau, heintiau yn y glust, dolur gwddf, a heintiau eraill yn aml yn gwella heb wrthfiotigau, oherwydd fel arfer gall eich corff ymladd yr heintiau hyn ar ei ben ei hun.
- Mae cymryd gwrthfiotigau'n gwneud i'r bacteria sy'n byw y tu mewn i'ch corff ddatblygu ymwrthedd. Mae hyn yn golygu efallai na fydd gwrthfiotigau'n gweithio pan fydd eu hangen arnoch go iawn.
- Gall gwrthfiotigau achosi sgil-effeithiau fel brech, llindag, poen yn y stumog, dolur rhydd, adweithiau i olau'r haul, symptomau eraill, neu chwydu os byddwch yn yfed alcohol gyda metronidazole.
- Dysgwch fwy am sut y gallwch wneud defnydd gwell o wrthfiotigau a helpu i sicrhau bod y driniaeth hollbwysig hon yn parhau i fod yn effeithiol drwy fynd i **www.nhs.uk/keepantibioticsworking**

Peidiwch byth â rhannu gwrthfiotigau a gwnewch yn siŵr eich bod yn dychwelyd unrhyw wrthfiotigau sydd heb eu defnyddio i fferyllfa i'w gwaredu'n ddiogel bob amser.

Gweithredir TARGET gan Asiantaeth Diogelwch Iechyd y DU. Datblygwyd mewn cydweithrediad â chyrff meddygol proffesiynol. Fersiwn: 9.7, Cyhoeddwyd: 01.11.2017, Dyddiad adolygu: 01.11.2021. KAW18-06 © Hawlfraint y Goron

Cadw Gwrth fiotigau'n gweithio